

بررسی تأثیر درمان فعال‌سازی رفتاری بر خودمراقبتی و مهار درد در زنان مبتلا به دیابت

رزیتا گوهرشاهی

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نیشابور

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی درمان فعال‌سازی رفتاری بر خودمراقبتی و مهار درد در زنان مبتلا به دیابت بود. جامعه آماری این پژوهش شامل همه زنان مبتلا به دیابت مراجعه‌کننده به بیمارستان‌های قائم و امام رضای مشهد بودند. از میان جامعه آماری با استفاده از روش هدفمند و بر اساس نمره مقیاس خلاصه فعالیت‌های خود مراقبتی دیابت (توبرت و همکاران، ۲۰۰۰) و پرسشنامه مهار درد مک‌گیل (۱۹۸۷) در پیش‌تست، ۳۰ نفر که دارای ملاک‌های ورود و خروج بودند. نمونه آماری پژوهش را تشکیل می‌دادند. این ۳۰ نفر به‌طور کاملاً تصادفی در دو گروه ۱۵ نفره آزمایش و کنترل گزینش شدند که گروه آزمایش درمان فعال‌سازی رفتاری را دریافت کردند و گروه کنترل هیچ مداخله‌ای برای درمان دیابت دریافت نکردند. همچنین برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل کوواریانس و برای تسریع در نتایج حاصله از نرم‌افزار استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که درمان فعال‌سازی رفتاری به‌طور معناداری باعث افزایش خودمراقبتی و مهار درد در زنان مبتلا به دیابت می‌شود؛ بنابراین این پژوهش از تأثیر به‌سزای درمان فعال‌سازی رفتاری بر بهبود مشکلات روانشناختی بیماران دیابتی خبر داد.

واژه‌های کلیدی: درمان فعال‌سازی رفتاری، خودمراقبتی، مهار درد، دیابت.

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۴، شماره ۲/۱، تابستان ۱۳۹۷، صفحات ۱۳۳-۱۱۸